

علی رفیعی فر، ۱۴۰۴

بررسی تأثیر یادگیری خودراهبر بر تغییر در کیفیت یادگیری و مهارت یادگیری در درس اجتماعی دانش‌آموزان دوره دوم مدارس ابتدایی شهرستان سبزوار در سال ۱۴۰۳-۰۴

این پژوهش باهدف بررسی تأثیر یادگیری خود راهبر بر تغییر در کیفیت یادگیری و مهارت یادگیری در درس اجتماعی دانش‌آموزان دوره دوم مدارس ابتدایی شهرستان سبزوار در سال ۱۴۰۳-۰۴ صورت گرفته است. پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی و به لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها در گروه تحقیقات نیمه آزمایشی (طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون) با گروه کنترل نابرابر می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمامی دانش‌آموزان دوره دوم مدارس ابتدایی شهرستان سبزوار در سال ۱۴۰۳-۰۴ به تعداد ۹۲۲۰ نفر تشکیل دادند. که بر اساس ملاک‌های ورودی ۶۰ دانش‌آموز از هر سه پایه بصورت طبقه‌ای انتخاب و پرسشنامه کیفیت یادگیری دانش‌آموزان الیملائی و همکاران (۲۰۲۰) و پرسشنامه مهارت یادگیری دانش‌آموزان رنژولی (۲۰۲۱) بین آنها پخش شد. بعد از جمع‌آوری و نمره‌دهی آزمودنی‌ها به دسته ۱۵ نفره ملاک و آزمایش تقسیم بندی شدند. بر گروه آزمایش ۸ جلسه آموزش راهبردهای یادگیری بر اساس مدل داشلر اعمال شد و گروه کنترل پروتکلی دریافت نکرد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای آزمون فرضیه از تحلیل کوواریانس استفاده شد و پس از جمع‌آوری داده‌ها نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۸ صورت گرفت. نتایج نشان داد که سطح معناداری متناظر با نمرات پیش‌آزمون برای هر دو متغیر کیفیت یادگیری و مهارت یادگیری کمتر از ۰۵/۰ می‌باشد بنابراین رابطه خطی بین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون با اطمینان ۹۵/۰ تأیید می‌گردد. سطح معناداری متناظر با هر دو متغیر کیفیت و مهارت یادگیری در عامل گروه، کمتر از ۰۰۲۵/۰ است، بنابراین با اطلاعات جمع‌آوری شده این فرضیه که "یادگیری خود راهبر بر تغییر در کیفیت یادگیری و مهارت یادگیری در درس اجتماعی دانش‌آموزان دوره دوم مدارس ابتدایی شهرستان سبزوار در سال ۱۴۰۳-۰۴ تأثیرگذار است." با اطمینان ۹۵/۰ تأیید شد. یافته‌ها بیانگر آن بود که ضریب اتا برای متغیرهای کیفیت و مهارت یادگیری پس از آزمون بیشتر از پیش‌آزمون و افزایشی است یعنی یادگیری خود راهبر باعث افزایش و بهبود مقدار کیفیت و مهارت یادگیری شده است.

کلیدواژه‌ها: واژه‌های کلیدی: یادگیری خود راهبر، کیفیت یادگیری، مهارت یادگیری.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۵۲۹۶۳۲۵۷۶۶۵۹۲۱۷۰۳۳۱۶۲۹۸۹۸۹۴

تاریخ دفاع: ۱۴۰۴/۰۴/۳۱

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر مهرداد ابراهیم پور

Thesis:

Investigating the effect of self-directed learning on changes in the quality of learning and learning skills in the social studies of the second year students of primary schools in Sabzevar city in -

This study aimed to investigate the impact of self-directed learning on changes in the quality of learning and learning skills in the Social Studies course among upper elementary school students in Sabzevar during the academic year 20242025. This research is applied in terms of purpose and falls under the category of quasi-experimental studies using a pretest-posttest design with an unequal control group. The statistical population included all male students in the upper elementary level in Sabzevar, totaling 9,220 individuals. Based on entry criteria, a stratified sample of 60 students from each of the three grades was selected. The Quality of Learning Questionnaire (Elimelai et al., 2020) and the Learning Skills Questionnaire (Renzulli, 2021) were administered among the participants. After data collection and scoring, the participants were divided into two groups of 15 students each experimental and control based on specific criteria. The experimental group underwent 8 training sessions on learning strategies based on the Deshler model, while the control group received no intervention. Descriptive statistics (mean and standard deviation) were used for initial data analysis. To test the hypotheses, ANCOVA (analysis of covariance) was applied, and data were analyzed using SPSS version 28.

The results indicated that the significance levels associated with pretest scores for both variables quality of learning and learning skills were less than 0.05. Therefore, a linear relationship between pretest and posttest scores was confirmed with 95% confidence. Additionally, the significance levels for the group factor in both variables were below 0.025, thus confirming the hypothesis that "self-directed learning significantly influences changes in the quality of learning and learning skills in the Social Studies course among upper elementary students in Sabzevar during the academic year 20242025" with 95% confidence. The findings also showed that the eta coefficient for both quality and skills of learning increased in the posttest, indicating that self-directed learning led to an improvement in both the quality and the skills of learning.